

UČEBNÉ OSNOVY - MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Vypracovala: PaedDr. Magdaléna Polcová

Pre 4. ročník - schválené MZ, dňa: 24.08.2016

Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou - Szepsi

Škola: Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou - Szepsi

Predmet: Maďarský jazyk a literatúra 4. ročník ZŠ pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

UČEBNÉ OSNOVY - MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA - 4. ročník ZŠ pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie maďarského jazyka a literatúry pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celej výchovy a vzdelávania. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh maďarského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ostatných vyučovacích predmetov. Učebný predmet maďarský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože zahŕňa jazykovú oblasť (jazykovú a slohovú zložku, písanie) a literárnu oblasť (čítanie a literárnu výchovu). Cieľom vyučovania maďarského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu a zo žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

CIELE PREDMETU

- ✓ rozvíjať ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov,
- ✓ čítať jednoduché vety s porozumením,
- ✓ čítať nahlas, plynule krátke, jednoduché texty,
- ✓ poznávať vetu, slovo, slabiky, hlásky, písmená,
- ✓ rozvíjať grafomotorické zručnosti,
- ✓ tvoriť jednoduché ústne prejavy,
- ✓ obohacovať a spresňovať slovnú zásobu žiakov a vzbudiť záujem o detskú literatúru.

Škola: Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou - Szepsi

Predmet: Maďarský jazyk a literatúra 4. ročník ZŠ pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Ročník: štvrtý

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 5 hodín týždenne - 165 hodín ročne

Počet hodín	Vzdelávacia oblasť	Téma	Proces	Obsah
55	Jazyková komunikácia		✓ V rámci jazykového vyučovania žiaci poznávajú vetu z obsahovej, zvukovej a grafickej stránky, ako jazykový celok. ✓ Učia sa rozlišovať hlásky, písmená, slabiky, slová, vety. ✓ Postupne triedia slová podľa rôznych kritérií (podľa významových okruhov). ✓ Nacvičujeme rozoznávať spisovné a nespisovné slová. ✓ Naďalej sa venuje pozornosť zvukovej stránke ústnych prejavov. ✓ Písanie je organicky spojené s jazykovým vyučovaním, preto obsah písania sa začleňuje do vyučovacích hodín jazyka.	✓ Rozlišovanie hlások a písmen. ✓ Rozlišovanie malých a veľkých písmen. ✓ Rozlišovanie samohlások a spoluhlások, krátkych a dlhých samohlások, spoluhlások. ✓ Správne vyslovovať a písať krátke a dlhé samohlásky v slovách. ✓ V jednoduchých prípadoch rozdeľovať slová na slabiky. Správne písanie spoluhlások „j“ a „ly“ v známych slovách. ✓ Písanie slov, ktorých písanie sa líši od výslovnosti (napr. anyja, kertje; látjuk, építjük; mondja, adja; külfönb, egésség). ✓ Členenie slov na slabiky a hlásky (v jednoduchých prípadoch). ✓ Poznanie viet z obsahovej stránky. ✓ Rozlišovanie oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej vety. ✓ Rozlišovanie slov vo vete. ✓ Uvedomovanie si významovej stránky slov. ✓ Usporiadanie známych slov do významových okruhov (mená vecí, osôb). ✓ Vyhľadávanie slov opačného a rovnakého významu.

Škola: Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou - Szepsi

Predmet: Maďarský jazyk a literatúra 4. ročník ZŠ pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

			Písanie ✓ Žiaci sa učia písať tie písmená malej a veľkej abecedy, ktoré sa učia čítať (s ťažšími tvarmi veľkých písmen sa žiaci iba oboznamujú, nemusia ich písanie dokonale zvládnuť). ✓ Dôraz sa kladie na docvičovanie a spresňovanie tvarov všetkých malých a veľkých písmen a čísl so zachovávaním ich rovnakej veľkosti a udržiavaním jednotného sklonu písma. ✓ Pozornosť sa venuje správne spájaniu písmen, dodržiavaniu rozstupu písmen a čísl a správne umiestňovaniu diakritických znamienok. Žiaci sa učia jednoduchú úpravu písomných prác (nadpis, odsek, okraje papiera).	Písanie ✓ Opakovanie, zdokonaľovanie prebraných písmen a čísl z 3. ročníka. ✓ Písanie všetkých malých a veľkých písmen. Písanie krátkych viet. ✓ Odpisovanie krátkeho, jednoduchého písaného textu. ✓ Prepisovanie krátkeho, jednoduchého textu z tlačeneho do písaného písma. ✓ Diktát krátkych viet.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku	Osobný a sociálny rozvoj		✓ Uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ uvedomiť si postavenie členov rodiny v rámci socializácie	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku	Ochrana života a zdravia		✓ zväžiť dôležitosť vyjadrovania sa k ostatným osobám (správanie sa a komunikácia k učiteľom, rovesníkom, úcta k starým ľuďom) ✓ osvojiť si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku	Regionálna výchova a ľudová kultúra		✓ rozvíjať svoju národnú a kultúrnu identitu ✓ vytvoriť pozitívny vzťah k svojmu regiónu a krajine	

Počet hodín	Vzdelávacia oblasť	Téma	Proces	Obsah
55	Komunikácia a sloh		✓ Pokračuje sa vo výcviku vyjadrovania osobných a spoločenských skúseností v krátkych ústnych prejavoch. ✓ Výcvik v súvislých jazykových prejavoch sa skladá z týchto zložiek: odpovede na otázky, reprodukcia, rozprávanie, opis, formy spoločenského styku. ✓ Žiaci sa cvičia v pozorovaní, pozorované predmety a javy pomenúvajú a jednoducho sa o nich vyjadrujú. ✓ Pri nácviku foriem spoločenského styku učíme žiakov využívať frazeologické zvraty a ustálené slovné spojenia. Je potrebné aj naďalej systematicky obohacovať a spresňovať slovnú zásobu žiakov. ✓ Pri rozprávaní dbať na správne dýchanie, správnu artikuláciu a výslovnosť.	✓ Členenie krátkych jednoduchých jazykových prejavov na vety. ✓ Tvorenie jednoduchých ústnych prejavov (odpovedať na otázky, tvoriť otázky, reprodukovat' krátke texty a opísať jednoduché predmety). ✓ Členenie slov na slabiky a hlásky. ✓ Obmieňanie oznamovacích, opytovacích a rozkazovacích viet. ✓ Pomenovávanie pozorovaných predmetov a javov. Jednoducho sa vyjadrovať o pozorovaných predmetoch a javoch. ✓ Dopĺňanie viet vhodným slovom (ústne aj písomne). ✓ Odpovedanie na otázky na základe obrázkov, vlastných skúseností, textov z čítanky (ústne). ✓ Tvorenie otázok k jednoduchému textu. ✓ Reprodukovanie krátkych jednoduchých viet. ✓ Rozprávanie podľa obrázkov alebo podľa série obrázkov. ✓ Opisovanie jednoduchých predmetov (napr. vecí dennej potreby). ✓ Formulovanie oslovenia, požiadania, vyjadrenia súhlasu a nesúhlasu, poďakovania, ospravedlnenia, blahoželania, rôznych pozdravov, krátkych odkazov.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Environmentálna výchova			✓ podieľať sa aktívne na zveľadovaní životného prostredia školy a jej okolia ✓ poznať a triediť konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia			✓ osvojiť si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane	

Počet hodín	Vzdelávacia oblasť	Téma	Proces	Obsah
56	Čítanie a literatúra		✓ Dôležité je automatizovať presné poznávanie písmen abecedy a ich pevné spojenie s hláskami, ktoré označujú. ✓ Je potrebné u žiakov rozvíjať zručnosť plynule, správne s porozumením čítať jednoduché slová, vety v krátkych, primerane náročných textoch. ✓ Zvýšená pozornosť a individuálna starostlivosť sa venuje žiakom s chybami reči. ✓ Pri čítaní a prednese sa rozvíja kultúra hovoreného slova žiakov: vytvárajú sa návyky správneho dýchania, intonácie, správnej artikulácie a spisovnej výslovnosti. ✓ Obohacuje a spresňuje sa ich slovná zásoba. ✓ V rámci literárnej výchovy je naďalej dôležité prebúdať u žiakov záujem o detskú literatúru spoločným čítaním z čítanky, z detských kníh a časopisov. ✓ Odporúča sa vyberať z nasledujúcich tematických okruhov: detské básne, rečňovanky, rozprávky, dobrodružné príbehy, výber zo svetovej detskej literatúry, príbehy zo života detí, príbehy o zvieratách, povesti a literárno-náučné texty o prírode, spracované primerane intelektuálnym schopnostiam žiakov. ✓ Ďalej sa odporúča vychovávať žiakov k samostatnému čítaniu, počúvaniu, prednesu, rozprávaniu a dramatizácii literárnych diel aj vo voľnom čase.	Technika čítania ✓ Opakovanie, spresňovanie čítania písmen z 3. ročníka. ✓ Čítanie jednoduchých viet s porozumením. ✓ Čítanie nahlas a plynule jednoduché, krátke texty s používaním správneho slovného prízvuku a uplatňovaním prirodzenej intonácie. ✓ Čítanie jednoduchých viet s porozumením v krátkych, obsahom primeraných textoch. ✓ Orientovanie sa v prečítanom texte. ✓ Tvorenie slovných odpovedí na otázky z obsahu prečítaného textu. Literárna výchova ✓ Vnímanie, chápanie ilustrácií prečítaných textov. ✓ Porovnávanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou. ✓ Vymenovanie postáv z prečítaného textu. ✓ Jednoduché reprodukovanie obsahu prečítaného textu podľa otázok. ✓ Vnímanie rytmu, rýmov básne. ✓ Praktické rozlišovanie básne od prózy. ✓ Počúvanie, rozprávanie a dramatizácia literárnych textov. ✓ V praktických činnostiach poznať pojmy (bez ich definovania): kniha, rozprávka, báseň, hlasné čítanie, bábkové divadlo, bábkový divadelný a filmový predstavenie. ✓ Dramatizácia a reprodukcia známych literárnych textov. ✓ Prednes, memorovanie krátkych rečňovanií, básniček.

Škola: Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou - Szepsi

Predmet: Maďarský jazyk a literatúra 4. ročník ZŠ pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať ✓ utvrdzovať nadobudnuté vedomosti formou IKT	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	✓ osvojiť pravidlá k bezpečnosti v cestnej premávke ✓ osvojiť si zásady, nadobudnúť spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke k veku primeranej úrovni	
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania 4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi 1. Vypracovať osobný finančný plán	✓ roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti	príjmy, výdavky, rodinný rozpočet